

2022-2023 ОКУУ ЖЫЛЫНА КАРАТА
ИНФОРМАТИКА ПРЕДМЕТИ БОЮНЧА
БИРДИКТҮҮ КАЛЕНДАРДЫК ПЛАН

Эмгек-Талаа 2022-жыл

Керимбай уулу Сарыбай атындагы орто мектеби

Мектеп директору Сарыманбетова Н. Т.
«БЕСИТЕМИН»
«» сентябрь 2022-жыл

*2022-2023-окуу жылына карата
информатика сабагы боюнча*
КАЛЕНДАРДЫК-ТЕМАТИКАЛЫК
ПЛАН

Эмгек-Талаа айылы

Информатиканы окутуунун максаты

Учурдагы информациялык билим берүү коомундагы окуу-тарбия процессин уюштуруу – заманбап мектеп окуучусунун информациялык маданиятынын калыптандыруучу, ошондой эле информациялык жана коммуникациялык технологияларды (ИКТ) пайдалануу муктаждыктарын канааттандыруучу негизги шарттардын бири болуп саналат. Индустриалдык коомдон информациялык коомго өтүү биринчиден, көпчүлүк иш билгилер (50%дан көбү) информациялык чөйрөдө алектенишкени, экинчиден, ар бир жаран каалаган учурда каалаган жерден информация менен камсыз боло алгандыгы, үчүнчүдөн, коомчулукта информация стратегиялык ресурс катары жана экономикада, билим берүүдө, маданиятта негизги орунду ээлегендиги менен мүнөздөлөт. Информациялык коомдун өнүгүүсү өзүнө көптөгөн радикалдык илимий техникалык, экономикалык жана социалдык өзгөрүүгө, эң башкысы, билим берүүнүн фундаменталдык маселелерин, өзгөчө, адамдын жаңы технологияны коомдук турмушта колдонулушу боюнча маселелерин түп тамырынан бери өзгөртүүгө алып келет. Ушул өнүктөн алып караганда «Информатика» предметинин тез өзгөрмөлүү технологиялык коомдогу маанисин жана ролун эске албай коюу мүмкүн эмес. Өнүккөн алдыңкы өлкөлөрдө ИТ-билим берүүнү мектепте Информатика предметин окутуу аркылуу: күнүмдүк турмуштагы информациянын жана информациялык технологиянын мааниси, информациялык коопсуздукту камсыздоо, интернет технологияны жана программалоону колдонуу сыяктуу билимдерди үйрөтүүнү карашат. Окуу программаларын түзүүдөгү негизги көңүл окуучуларды бул контенттин зарылчылыгы катары эмес, окуучуларды түзүүчү катары карашат. Окуучулардын өзүнүн мультимедиялык, программалык каражаттарын түзүп, код жазып ж.б. иштеши керек. Экинчиден, окуучулар ар жоопкерчиликтүү жана аң сезимдүү түрдө иштешип, кибер талаадагы азгырыктардан жана коркунучтардан алыс болуулары керек.

«БЕКІТЕМИН»

Мектеп директори

Саргманбетова Н. Т.

17 сентябрь 2022-жыл

2022-2023-оқуу жылына карата информатика сабагы боюнча

5-класстар учун

КАЛЕНДАР ДЫК-ТЕМАТИКАЛЫК ПЛАН

Текшерген: оқуу бөлүмүнүн башчысы: _____ Самсалиева Н. Т.

Түзгөн: информатика мугалими:

 Исакова Г. А.

5-Класс (34 саат)

№	Тема	Сааты	Мөөнөтү	Окуучу эмнени билиши керек (билимини)	Окуучу эмнени жасай алыш керек, эмнеге үйрөнүшү керек (көндүмү)
1-чөйрөк					
1	Информатика курсун окутуунун максаттары. Техникалык коопсуздук эрежелери	1	5. IX	<ul style="list-style-type: none"> Техникалык коопсуз. эрежелери Информатика предмети эмнени үйрөтөт 	<ul style="list-style-type: none"> Техникалык коопсуздук эрежелерин сактай билүүсү
1-гл	Объекттер жана системадар	6 саат			
1.1	Курчап турган дүйнөнүн объекттери <ul style="list-style-type: none"> Объекттер жана көптүктөр Информатикадагы окутуу үйрөнүүнүн объекттери Объекттердин белгилери 	1	12. IX	<ul style="list-style-type: none"> Объект, көптүк, жалпы аталыштар, жекелик аталыштар, өздук аталыштар. Объекттин касиеттери, кыймыл аракетти, өзүн-өзү алып жүрүүсү, абалы, коопсуздук техникасы. 	<ul style="list-style-type: none"> Коопсуздук эрежелерин сактай билүүсү. Объекттер менен иш аракеттерди алып бара алуусу. Компьютерде жөнөкөй колдонуучу катары иштей алуусу. Файл жана папкаларды түзүп, сактай алышы, атын өзгөртө алуусу.
1.2	Компьютердик объекттер. <ul style="list-style-type: none"> Файлдар жана папкалар Файлдын өлчөмү. ОС нын объекттери 	1	19. IX	<ul style="list-style-type: none"> Файл, файлдын аты, файлдын тиби. Папка, файлдык система Файлдар менен жүргүзүлүүчү иш аракеттер. Информациянын бирдиктери. 	<ul style="list-style-type: none"> Информациянын бирдиктерин бирин-бирине айландыра алуусу Файлдарды түзүү, өчүрүү, көчүрүү, жылдыруу иш – аракеттерин аткара билүүсү.
1.3	Объекттердин катышы жана алардын көптүктөрү. <ul style="list-style-type: none"> Катыштардын ар түрдүүлүгү “Көптүктүн элементи болуп саналат” катышы Көптүктөр ортосундагы катыштар. Курамына кирет” катышы 	1	26. IX	<ul style="list-style-type: none"> Объект, катыш, катыштыгы аталышы, көптүк, Эйлердин тегеректери. Курамдын схемасы. 	
1.4	Объекттердин классификациясы <ul style="list-style-type: none"> “Түркүмдөр болуп эсептелет” катышы 	1	3. X	<ul style="list-style-type: none"> Класс, классификация: табигый классификация, жасалма классификация 	<ul style="list-style-type: none"> Объекттерди классификациялай алуу

8 саат

	<ul style="list-style-type: none"> • Объекттердин классификациясы • Компьютердик объекттердин классификациясы 				<ul style="list-style-type: none"> • Классификациянын негизи 	
1.5	Объекттердин системалары <ul style="list-style-type: none"> • Системалардын ар түрдүүлүгү • Системанын курамы жана структурасы • Система жана айлана чөйрө • Система “кара үкөк” катары 	1	10. X		<ul style="list-style-type: none"> • Объект, система, структура, курам • Системалык ыкма • Системалык эффект 	<ul style="list-style-type: none"> • Объекттерди системалаштыра алуусу
1.6	Персоналдык компьютер система катарында. <ul style="list-style-type: none"> • Компьютер негизги жана камтылган система катары • Колдонуучулук интерфейс 	1	17. X		<ul style="list-style-type: none"> • Компьютер система катары 	

1.5	Текшерүү иши	1	24. X	Тесттик тапшырма, практикалык иш		
-----	---------------------	---	-------	---	--	--

2-чейрек 7 саат

2-гл	Бизди курчаган информация	7 саат				
2.1	Бизди курчаган информация <ul style="list-style-type: none"> • Адам информацияны кантип алат • Берилиш формасы боюнча информациянын түрлөрү • Информация менен болгон иш аракеттер 	1	7. X1		<ul style="list-style-type: none"> • Информация • Алуу жолдору боюнча маалыматтын түрлөрү • Адамдын сезүү органдары • Берүү формасы боюнча информациянын түрлөрү 	<ul style="list-style-type: none"> • Информациянын түрлөрүн ажырата билүүсү • Сезүү органдары менен информацияны кабыл ала алуусу • Сан, текст, графика, үн, видео информацияларды бере алуусу
2.2	Информацияны сактоо. <ul style="list-style-type: none"> • Адамдын эси • Ыкчам жана узак убакытка 	1	14. X1		<ul style="list-style-type: none"> • Маалыматты колдонуу же иштетүү үчүн аракеттенүү • Эс тутум, ыкчам эс тутум, узак убакытка сактоочу эс тутум 	<ul style="list-style-type: none"> • Информацияны сактоону билүүсү • Сактоочу түзүлүштөр менен

	<ul style="list-style-type: none"> • сактоочу эс • Файлдар жана папкалар 				<ul style="list-style-type: none"> • Маалыматты алып жүрүүчүлөр • Файл, папка 	<ul style="list-style-type: none"> • иштей билүүсү • Электрондук почта түз алуусу, аны менен колдоно алуусу • Информацияны жөнөкөй ыкмалар менен кодой алуусу
2.3	Информацияны берүү. <ul style="list-style-type: none"> • Информацияны берүүнүн схемасы • Электрондук почта 	2	21. XI 28. XI	<ul style="list-style-type: none"> • Электрондук почта • Информацияны берүүчү каражаттар • Маалымат булагы • Маалыматтык канал • Маалымат кабылдагыч 		
2.4	Информацияны коддоо. <ul style="list-style-type: none"> • Коддор дүйнөсүндө • Информацияны коддоо ыкмалары • Координат методу 	2	5. XII 12. XII	<ul style="list-style-type: none"> • Код, коддоо, декоддоо • Шарттуу белги 		
Текшерүү иши		1	19. XII 26. XII	Тесттик тапшырма, практикалык иш		

3-чөйрөк 10 саат

3-гл Компьютер		4 саат				
3.1	Компьютер. <ul style="list-style-type: none"> • Компьютер кайда колдонулат? • Компьютер кантип түзүлгөн • Коопсуздук техникасы жана жумушчу орунду уюштуруу 	1	16. I	<ul style="list-style-type: none"> • Коопсуздук техникасы • Компьютердин сырткы түзүлүштөрүн ажырата билүү • Компьютердин ички түзүлүштөрүн ажырата билүү. 	<ul style="list-style-type: none"> • Программаларды класстарга бөлгөндү. • Компьютерде иштегенди билүүсү. • Компьютердин негизги бөлүктөрүн туташтыра алуусу • Жөнөкөй программаларда иштей алуусу. 	
3.2	Компьютердин эсине информацияны киргизүү. <ul style="list-style-type: none"> • Информацияны киргизүүчү түзүлүштөр • Клавиатура • Клавиатуралык машыктыргыч 	2	23. I 30. I	<ul style="list-style-type: none"> • Программа жана пр. Камсыздалыш жөнүндө түшүнүк • Программанын алгоритмден айырмасын билүү • Клавиштердин тобу • Манжалардын ордун 		
3.3	Компьютерди башкаруу. <ul style="list-style-type: none"> • Программалар жана документтер • Жумушчу стол 	1	6. II	<ul style="list-style-type: none"> • Программалоо инструментариинин кызматы • информацияны 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Чычкандын жардамында башкаруу • Башкы меню. Программаны ишке киргизүү • Компьютердеги менюдан эмнени тандап алса болот? 				<ul style="list-style-type: none"> • Графикалык интерфейстин структурасы жана кызматын • Документ жана программа жөнүндө түшүнүк 	<ul style="list-style-type: none"> • Папка жана файл жөнүндө маалыматтарды көргөндү. • Файл жана папка менен ар кандай стандарттык аракеттерди жасаганды.
4-гл	Компьютердик графика.	5 саат				
4.1	Paint графикалык редактору.	1	13. II		<ul style="list-style-type: none"> • Компьютердик графика • Графикалык редакторлор • Редакторлордун инструменттери • Сканер • Графикалык планшет • Фрагмент • Пиксель • Растр 	<ul style="list-style-type: none"> • Графикалык редактордо сүрөттөрдү жарата билүүсү. • Графикалык редактордун инструменттердин функцияларын ажырата билүүсү.
4.2	Иш аймагы	1	20. II			
4.3	Сүрөтчүнүн жана чиймечинин инструменттери	1	24. II			
4.4	Сүрөттү редакциялоо, катаоларды ондоо.	1	6. III			
4.5	Графикалык маалыматты киргизүүчү түзүлүштөр	1				
Текшерүү иши		1	13. II		Тесттик тапшырма, практикалык иш	

4-чейрек 7 саат

5-гл	Тексттерди компьютерде даярдоо	2				
5.1	Текст информацияны берүү формасы катары	1	3. IV		<ul style="list-style-type: none"> • Тексттик информация • Тексттик документ • Тексттик редакторлор 	<ul style="list-style-type: none"> • Тексттик документти түзө билүүсү. • Тексттик документти сактап, кайра ача алуусу. • Тексттик документти редактирлей алуусу.
5.2	Тексттик документтин негизги объекттери	1	10. IV			
5.3	Компьютер текстти даярдоочу негизги инструмент	4	17. IV 24. IV 7. V - 8 V			
5.4	Текстти киргизүү	1	24. IV			
5.5	Текстти редакциялоо	1	1. V			
5.6	Текстти форматтоо	1	8. V			
Текшерүү иши		1	18. V		Тесттик тапшырма, практикалык иш	
	Резерв	2 саат	22. V			